

může padati jen 3. odst. § 12, podle něhož mohla vláda vyzvati municipium, aby statut nevyhovující zákonu, který bylo povinno zříditi, nahradilo statutem zákonu vyhovujícím, a v případě, že náprava zjednána nebyla, byla oprávněna učiniti v cestě nařizovací opatření sama. Na této pravomoci vlády nebylo nic změněno ani župním zákonem ani zákonem o organisaci politické správy. Než ani jiným zákonem nebyla tato pravomoc vlády přenesena na min. veř. zdrav. a těl. výchovy.

V konkrétním případě jde o sliáčský lázeňský řád (»Sliácsi fürdőszabályzat«), vydaný usnesením municipálního výboru z 30. května 1912, který byl schválen výnosem min. vnitřní z 30. června 1913. Takový statut bylo municipium povinno zříditi, neboť podle § 100 odst. 2 zák. čl. XIV:1876 ve všech léčebných lázních lázeňský řád (»fürdőszabályzat«) vydán býti musí. Jestliže tento statut odporuje zákonu, může podle toho, co bylo uvedeno, zjednati nápravu podle § 12 odst. 3 zák. čl. XXI:1886 jen vláda vydáním nového statutu cestou nařizovací. V konkrétním případě si tuto pravomoc vlády osobilo min. veř. zdrav. a těl. výchovy a musilo proto jeho rozhodnutí býti zrušeno podle § 7 zákona o ss.

Č. 12.731.

Vodní právo: Jestliže vodní oprávněnc nepoužije svého práva nadržovati vodu, nýbrž ponechá jí volný odtok, nedopouští se přestupku § 72 vodního zákona.

(Nález z 20. ledna 1937 č. 10.224/37.)

V ě c: Baltazar a Marie B. ve Smidarech (adv. Dr. Oldřich Páv z Jičína) proti rozh. zem. úřadu v Praze z 11. prosince 1933 o přestoupení vodního zákona.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Na trestní oznámení st-lů vodoprávní úřad I. stolice nálezem 7. března 1933 ústně prohlášeným odsoudil Václava M., mlynáře v Červeněvsi, pro přestupek § 17 vod. zákona spáchaný tím, že jako správce mlýna »Podhrad« ve Smidarech ve dnech 24. až 28. července 1932 dal táhnouti stavidla u mlýna »Podhradu« k provedení srážky na Cidlině k cíli stavby mostu v Červeněvsi, podle § 71 vod. zákona k peněžitě pokutě 50 Kč, příp. k vězení 5 dnů; spoluobviněné Jiřího M. v Červeněvsi a Jindřicha Č., stárka mlýna »Podhradu« ve Smidarech, vinnými neuznal.

Žal. úřad nař. rozhodnutím k odvolání Václava M. zrušil z úřední moci celý 7. března 1933 vyhlášený výrok proto, že tu není skutková podstata přestupku předpisů vodního zákona, a to v podstatě z těchto důvodů: Vodní právo Václava M. spočívá v podstatě v tom, že smí z veřejné řeky přiváděti určité množství vody zadržené ve svém přirozeném toku stavidlovým jezem do umělého náhona mlýnského k využití na svém vodním díle. Není-li nějakého úřadem výslovně vyhrazeného omezení tohoto práva — na př. s ohledem na ostatní vodní oprávněnce nebo na veřejné zájmy —, pak nelze z toho oprávnění vyvozovati

snad povinnost majitele mlýna, že by musil své právo neustále vykonávat a vodu, na niž má právní nárok, nepřetržitě vésti umělým náhonem, resp. pokládati za přestupek § 17 vod. zákona, otevřel-li bez úředního povolení stavidlový jez a nechal vodu odtékat původní přirozenou cestou, ať již za účelem sledujícím potřebu vodního díla, na př. k opravám mlýnských strojů, či za jakýmkoli jiným účelem. Tím dospívá zem. úřad k náhledu, že Václav M. nepřekročil rozsah svého práva a nepotřeboval povolení k otevření stavidel. Neshledává proto v inkriminované činnosti skutkové podstaty přestupku § 17 vod. zákona, pro kterýžto přestupek ho okr. úřad potrestal, ani přestupku nějakého konkrétního nařízení ohledně obsluhy stavidlového jezu, vydaného na podkladě vodního zákona. Jedinou okolností, která by mohla odůvodňovati trestnost jednání majitele mlýna, by bylo, kdyby zdrženou vodu náhle vypustil stavidly do řečiště a poškodil tím pozemky st-lů. To se však nestalo a nelze ani v tomto ohledu vytýkati Václavu M. přestoupení § 17 vod. zákona o užívání veřejné vody. Ze záznamů vodočetných a z výsledků šetření je patrné, že Václav M. vypustil zdrž podhradského mlýna bez umělé vlny průtokové a šetrně pro sousedy za nevelikého průtoku (pod 1 m³/sek.) svým stavidlovým jezem pootevřeným úměrně k přítokovému množství a nepropouštěl většího množství než přitékalo.

O stížnosti uvážil nss:

Předmětem sporu jest otázka, zda zúčastněná strana dopustila se vodoprávního deliktu ve smyslu § 72 vod. zákona tím, že ve dnech 24. až 28. července 1932 dala táhnouti stavidla u mlýna »Podhradu« k provedení srážky na Cidlině za účelem stavby mostu v Červeněvsi.

Skutková podstata vodoprávního deliktu dle § 72 vod. zákona záleží v tom, že byl vod. zákon nějakou činností nebo nějakým opomínutím přestoupen. Inkriminované tažení stavidel na stavidlovém jezu zúčastněné strany a způsobené tím vypuštění vody do t. zv. jalové Cidliny, jež je nesporně přirozeným tokem Cidliny, mohlo by býti kvalifikováno za přestoupení vod. zákona nejprve v tom případě, kdyby majitel vodního díla, t. j. onoho stavidlového jezu, byl měl povinnost svého práva k nadržování vody používati tím způsobem, že by byl v tažení stavidel obmezen, nejméně v ten způsob, že by byl povinen udržovati vodu v jisté minimální výši, jak to § 23 vod. zákona má na mysli. Je však mimo spor, že taková povinnost majiteli vodního díla vodoprávním konsensem uložena nebyla. Jde tedy o to, zdali povinnost takovou nelze vyvoditi z ustanovení vod. zákona. To je stanovisko stížnosti, která hájí názor, že tažení stavidel je přípustno jenom pro účel a potřeby mlýna, pro jehož provoz se stavidlovým jezem voda nadržuje, a nikoli pro účel jiný. Stížnost dovozuje, že zúčastněná strana disponovala vodou za účelem ulehčení stavby mostu v Červeněvsi, tedy pro účel cizí, a tím překročila meze svého oprávnění, k čemuž podle §§ 15 a 17 vod. zákona byla by měla zapotřebí nového vodoprávního konsensu.

Než tomuto názoru nemohl soud přisvědčiti, neboť z oprávnění nadržovati vodu o sobě neplyne právní povinnost tohoto oprávnění použí-

vati a nezáleží tedy na motivu, z kterého vodní oprávněncem svého práva nadržovati vodu nepoužil, nýbrž ponechal jí volný odtok. Zákonného předpisu, který by normoval způsob vypouštění vody, nelze nalézt.

Může však jíti také o to, zda zúčastněná strana nedopustila se vodoprávního deliktu snad tím, že vypouštěla otevřením stavidlového jezu nikoli jen vodu teprve přitékající, nýbrž vodu stavidlovými zařízeními nadrženou způsobem nešetřným ke škodě dolních pozemků, t. j. že nadržená voda vypuštěna byla náhle.

Otázka, zda náhlé vypuštění vody uměle nadržené může tvořiti skutkovou podstatu vodoprávního deliktu, není mezi stranami na sporu, neboť také žal. úřad kvalifikaci této skutkové podstaty jako možného vodoprávního deliktu nepopírá. Zbývá pak jen otázka, zdali způsob vypuštění, jež st-lé zúčastněné straně kladou za vinu, lze považovati za způsob závadný. Žal. úřad to popřel na základě vodočetných záznamů a výsledku šetření, zvláště na základě dobrých zdání slyšených znalců, vzav za prokázáno, že voda byla vypuštěna za nevelkého průtoku, že stavidlový jez byl pootevřen úměrně k přítokovému množství a že zaplavení pozemků st-lů bylo způsobeno dešti v horním povodí Cidliny večer 24. července. Proti tomu vytýká stížnost jako formální vadu, že nebyly provedeny důkazy st-li nabídnuté, zejména dalším slyšením meteorologické stanice. Soud nemohl však vytýkané vady nalézt, protože dobrá zdání znalecká opírají se o limnigrafické záznamy, jež o stavu výše vody podávají svědectví přímé a spolehlivé.

Stížnost ovšem uvádí proti tomu, že vypuštění vody, i kdyby bylo sloužilo účelu opravy turbíny, mohlo se provést tím způsobem, že by se byla voda vypustila rozděleně, jednak stavidlovým jezem, jednak jalovým stavidlem ve spojení s propustí pod mlýnem do jalové Cidliny. Z této faktické možnosti se však nedá vyvozovati právní povinnost, když úřad podle výsledku šetření mohl vzíti za prokázáno, že vypuštění nadržené vody dále se takovým způsobem, jaký bylo lze od zúčastněné strany požadovati. Ostatně z případné povinnosti vypouštění vody nadrženou, neplyne povinnost pečovati o neškodné propouštění vody přívalové, jež podle názoru žal. úřadu je pravou příčinou poškození pozemků.

Není-li však možno uznati nezákonným výrok, popírající existenci vodoprávního deliktu, odpadá zkoumání otázky spolupachatelství na tomto deliktu.

Č. 12.732.

Elektrisa ce: Vlastník pozemku, jenž podle projektu všeužitečného podniku elektrického má býti podle zákona č. 438/1919 Sb. poštěn užívacím právem, nemá právního nároku, aby elektrické dílo bylo provedeno bez použití jeho pozemku, tedy s použitím jiného pozemku.

(Nález z 20. ledna 1937 č. 10.225/37.)

V ě c: Dr. Ondřej Ž. a Václav K. v Praze proti rozh. min. veř. prací v Praze z 25. ledna 1934 o užívacích právech pro elektrické vedení.